Österreichische
Nationalbibliothek

Inkubo

[O.O.]; RUS [ohne Jahresangabe]

Signatur: 706546-B.1.2.2

Barcode: +Z126557609

Zitierlink: http://data.onb.ac.at/rep/1002AFC1

Umfang: Bild 1 - 66

Nutzungsbedingungen

Die Österreichische Nationalbibliothek macht an diesen Inhalten kein eigenes urheberrechtliches Verwertungsrecht geltend. Sie erklärt sich insofern auch mit einer Nachnutzung dieser Inhalte in der abrufbaren Qualität ausdrücklich einverstanden. Dies gilt auch für die Verwendung dieser Inhalte in Online-Foren, Blogs und in Social-Media-Kanälen wie Facebook, Instagram, Pinterest etc.. Unabhängig davon sind allenfalls bestehende Rechte Dritter an den Inhalten vor jeglicher Nachnutzung vom Verwender individuell zu klären.

Bei einer Nutzung unserer Inhalte ersuchen wir um die Angabe eines Bildnachweises (Titel, Datierung und weitere verfügbare Beschreibungen) und um eine Quellenangabe (Zitierlink aus [Portal] und der Verweis "[Portal]/Österreichische Nationalbibliothek"). Für Postings auf Facebook oder Instagram ersuchen wir um Verlinkung des entsprechenden Accounts der Österreichischen Nationalbibliothek.

ÖSTERREICHISCHE
NATIONALBIBLIOTHEK
706.546-B
ESP 1,2.

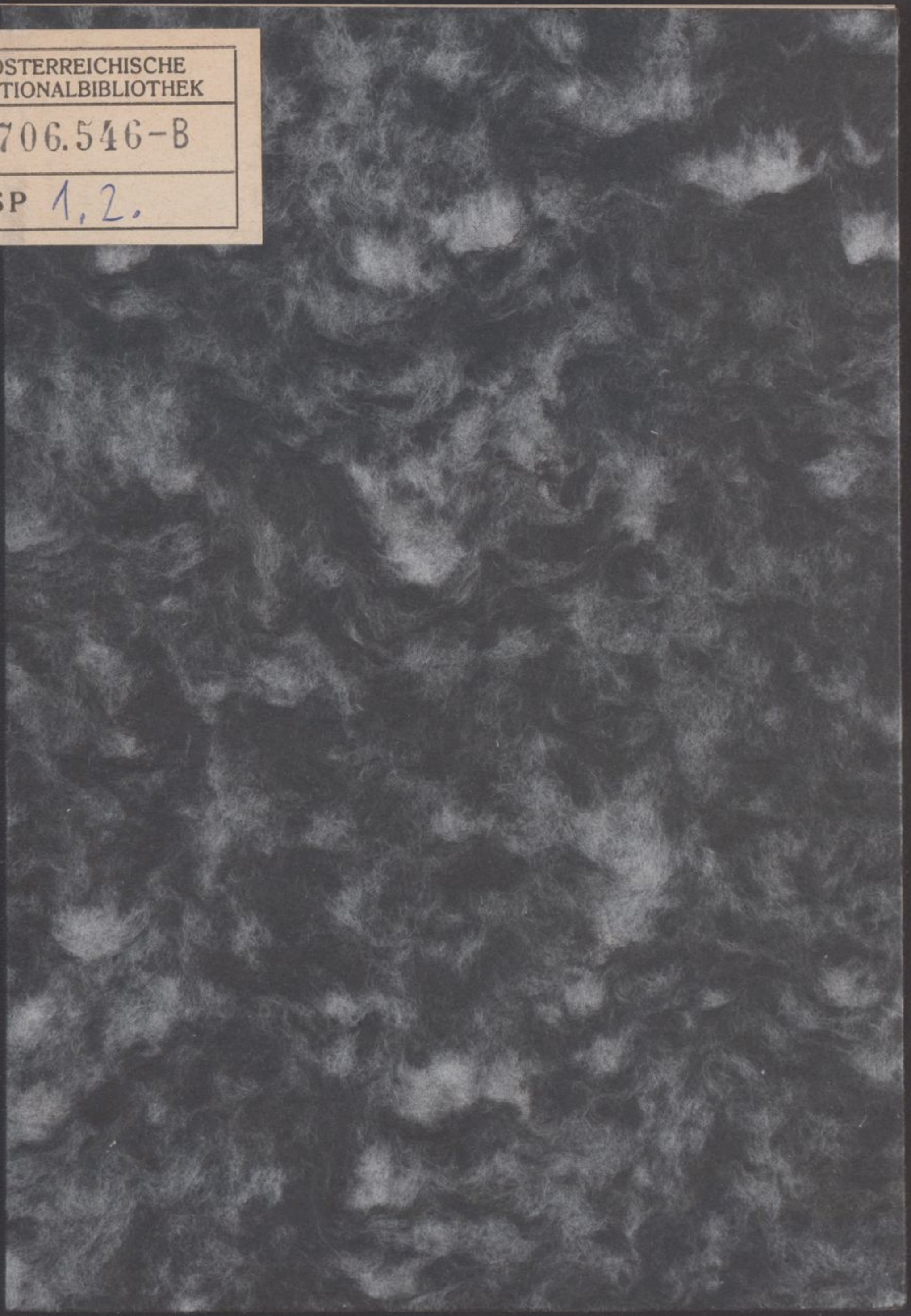

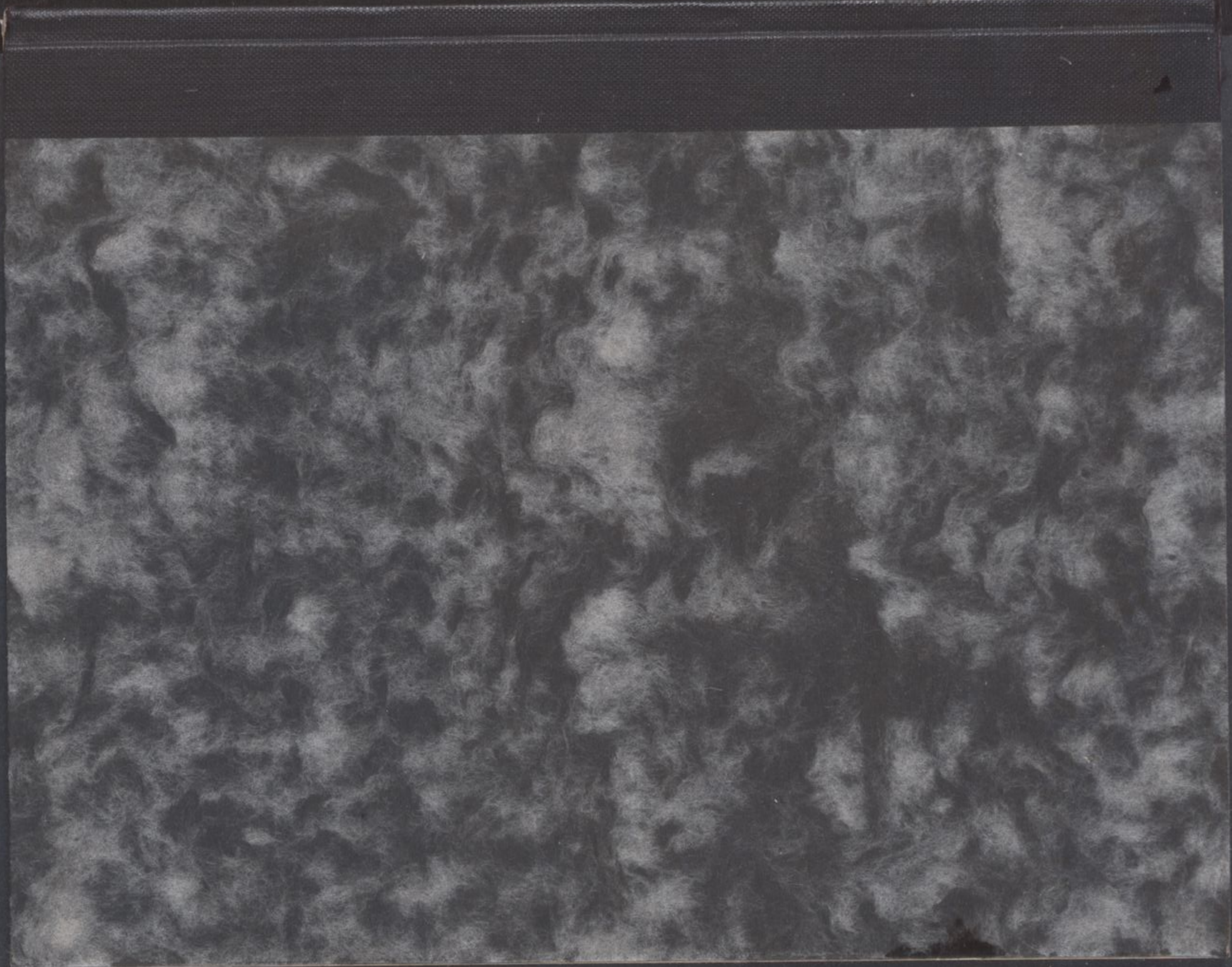

706.546-B.Esp-
1
2
1

706.546-B.Esp-
1
2
2

ÖNB
+Z98763100

ÖNB
+Z126557609

Devizo: „Se forestas la suno,
Sufiĉas la luno."

Ĵnkubo.

(Originale verkita).

1. Pro la festo.

Ĵam dum preskaŭ du monatoj Ĉikor ĉiumazde vespere per nuĉevala veturilo venis el sia eta vilaĝo al la fervojstacio kaj de tie per vagonaro en la urbon, kie en hospitalo kuŝis malsana lia juna kaj amata edzino. Delonge estis lu ne prizorgata de li la mastrumado kaj interrompitaj ĉiuj rilatoj kun multe-rombraj konataj najbaroj, kiujn antaŭe li ofte vizitis kun la edzino, - tuta lia atento, ĉiuj pensoj estis koncentrigitaj sole je la edzino kaj nuntjara fileto. Kiam li estis hejme, li senfine sopiris je la edzino, malpacience kalkulis tagojn kaj horojn, kiuj 2
apartigis lian kunvidiĝon kun la amata estaĵo, ĉiuminute maltrankvile atendis sunebran telegramon kaj povis nek manĝi, nek dormi; kiam venis longe-atendita nardo kaj li venis la urbon, li, sidante apud ŝia lito, maltrankviliĝis pri la infano, kiu estis restigita je prizorgado de sindona, sed jam maljuna kaj malsaĝa vartistino. Kaj tiel la afero daŭris senindulge-turmentige senŝanĝe de tago al tago. Li malgrasiĝis, pariĝis nervema kaj koleriĝema.

Estis aŭtuna pluva vespero, kiam Ĉukov, kutime ŝarĝita de siaj malgajaj pensoj kaj maltrankvilaj timoj pri sorto de la forlasitaj edzino kaj filo, eliris el sia veturilo kaj, donte al la veturigisto lastajn ordonojn, ekpaŝis al la stacidomo. Sur la perono renkontis lin du relŝanĝistoj, kiuj jam konis lin pro liaj oftaj vojaĝoj, kaj serveme malfermis antaŭ li la pordon. La serveno, tamen, nun ŝajnis al li nenatura, suspektinda kaj, kiam li pli atente ekzamenis iliajn vizaĝojn, li estis surprizita: la vizaĝoj de ambaŭ ili estis ruĝegaj, ili ŝanceliĝis, - estis nenia dubo, ke ili estis ebriaj. Li sulkigis la frunton kaj rapidmove glitis preter ili tra la pordo. Estis dek minutoj post la sepa, post duonhoro devis veni la vagonaro, tamen la salono estis preskaŭ malplena. Nur apud unu fenestro sidis maljuna kamparanino, malrapide maĉinta ion per siaj sendentaj makzeloj; sur kontraŭa benko estis apogitaj je angulo du longaj, hele brilintaj segiloj, posedantoj kies, en malpuraj ŝiritaj vestaĵoj, kuŝis proksime de ili sur la planko, almetinte la kalkanojn al varmospirinta kameno; ia dande-vestita junulo legis ĉe la pordo mem hortabelon de vagonaroj, ne ellasante el la buŝo cigaredon; en malantaŭa malluma angulo laŭlarĝe de vasta ligna plateto de granda decimala pesilo, turninte supren sian maldikan vizaĝon kun maldensa hirta barbaĉo kaj larĝe dismetinte la piedojn, ronkis la stacigardisto. Krom tiuj ĉi personoj en la salono estis neniu.

Ĉukov fiksrigarde, ĉiam sulkiginte la vizaĝon, ree ĉirkaŭrigardis ĉiujn kaj iris tra la ĉambro al pordo, kondukinta en la dejorejon. La pordo kun malgranda, nun fermita, fenestreto de biletkaso estis kutime fermita kaj je tiu ĉi fojo nenia sono penetris tra ĝi el la dejorejo. Kun profunda ekspiro li malleviĝis sur benkon apud la

pordo mem. La junulo baldaŭ finis la legadon kaj sidiĝis apud li. Komenciĝis la inter-
paroloj:

—Ĉu vi ankaŭ veturas en Rybinsk'on?—demandis Ĉulkov.—Ĉu la vagonaro kuti-
me malpruiĝas hodiaŭ?

—Jes,—ĝentile respondis la junulo,—mi veturas Rybinskon, pli ĝuste ne Rybinskon
mem, sed iom pli malproksime... Ĉu vi aŭdis, je kvardek verstoj de Rybinsk estas
stacio Flárino, nu-s, mi celas tien... Tie,—li daŭrigis post mallonga paŭzo kun
rimarkebla hezito kaj subita ruĝiĝo de la vizaĝo,—tio ĉi estu „interni", tie... ne
en Flárino, sed tre proksime de ĝi, en vilaĝo Nekouz loĝas mia fianĉino... Kvankam
ni ankoraŭ ne gefianĉiĝis oficiale, tamen, parolante sincere, „interni"...

—Bonege... Mi komprenas... Mi deziras al vi...

—Mi dankas vin. Mi tre ĝojas, ke mi havos tian agrablan kunvojaĝanton. Sendube
ni veturos kune, en la sama vagono? Parolante sincere, „interni", mi...

—Mi nenion havas kontraŭ via propono, tamen... Ĉu oni sonorigis de la proksi-
ma stacio? Ĉu oni jam paris de tie telefonsciigon pri la vagonaro baldaŭ ven-
onta?

—Oni sonorigis dufoje, mi aŭdis, tamen nenia voĉo estis aŭdata... Ŝajne, oni
neniun respondis de tie ĉi,—li montris per kapmovo la dejorejon.—Oni parolas,
hodiaŭ ĉiuj estas ebriaj!...—li aldonis iom pli mallaŭte kaj ekridis.

—Neeble!—laŭte ekkriis Ĉulkov kaj nervoze saltleviĝis de la benko.—Ĉu oni por-
as?.. Ja centoj, miloj da homoj konsidas al ili sian vivon,—la lastan vorton li elpro-

lis kun akcento, - ja ne brutaro estas en vagonaro j...

Subite lia rigardo falis sur la ronkintan gardiston, samtempe li ekmemoris la ebrijn relŝangîstojn kaj tuj ekkredis je vereco de la vortoj de sia kunulo. Li ne finis la frazon kaj ree sidiĝis, sulkigante la vizaĝon.

— Hodiaŭ, parolante „inter ni", estas Pokróv*) granda festo de kamparanoj... Oni kutime festas ĝin...

Akresona sonorilbruo post la pordo supersonis pluajn vortojn de la junulo. Ĉulkor oliviglîgis kaj maltrankvile ekmoviĝis sur la benko.

— Jen, de la najbara stacio oni demandas, ĉu la vojo estas libera por la vagonaro, - li diris.

La sonorilbruo daŭris longe kaj silentiĝis. Respondejo ĝi neniu ekmoviĝis post la pordo, neniu donis respondan sonorilsignalon. Ĉulkor ekrigardis poŝhorloĝon.

— Estas dekkelkaj minutoj post la sepa... - li diris. - Laŭ la horaro la vagonaro venas ĉi tien en kvardek tri minutoj post la sepa... por trakuri la interspacon inter nia stacio kaj la najbara ĝi uzas dudek minutojn, sekve, nun ĝi jam...

La sonorilbruo ripetiĝis. Je tiu ĉi fojo ĝi bruis pli obstine, pli trudeme kaj daŭris pli longe, ol antaŭe, kun oftaj mallongaj interrompoj, sed neniu atentis ĝin, neniu respondis. La interparolantoj interŝangîs maltrankvilajn okulsignojn.

— Vi vidas, - diris la junulo, - la dejoranto dormas ankaŭ ebria kaj ne aŭdas la signalon. Parolante „inter ni"...

---

*) Pokróv estas rusa eklezia festo de la 1-an de Oktobro.

—Karulo, iru, vekuli lin!.. -Ĉulkov interrompis lin, petegante.-Ja ĉiu minuto, ĉiu momento...

La junulo obeeme prenis per la mano la pordon, sed ĝi estis nemalfermebla. Li el ĉiuj portoj pušis ĝin tien kaj reen, skuis, nenio efikis.

—Ŝi estas ŝlosita,-li diris, fine, revenante al sia loko. -Mi vekos la gardiston, ke li...-kaj nefininte la frazon, li saltis al la pesilo. -He, vi!...-li diris, pušante per la piedo la ronkinton. -Estimata sinjoro, ĉu vi surdiĝis?.. Oni sonorilsignalas...

—Nun ne estas plu sinjoroj!-edife respondis la gardisto, ordigante ĉapon sur la kapo kaj jetante ĉirkaŭe malkontentan, kolereman rigardon de la postdormaj, švelintaj okuloj. -Nun ĉiuj estas egalaj!..

Ree ekbruis la sonorilo. La gardisto malrapide ekiris al la dežorĉambro, frotante la okulojn.

—Ĝi estas ŝlosita,-diris Ĉulkov, montrante per la okuloj la pordon,-ni...

—Ĉu ŝlosita?...-la gardisto ekridis. -Ĉu oni povas ŝlosi ĝin? Ne, ĝi simple havas unu sekreton.

Kun granda forto li ekpušis la pordon per la genuo, poste ektiris ĝin,-ĝi tuj malfermiĝis. Li triumfe-mokeme ekrigardis Ĉulkov'on kaj diris, malaperante post la pordo:

—Kaj vi parolas, ke ĝi estas ŝlosita!..

Post unu momento ekbruis alitona, resonda sonorilsono kaj ekaŭdiĝis laŭta, maldelikata kaj malkontenta vizvoĉo, videble, antaŭ telefono:

—Nu?..Jes, mi scias!..Jes... Ĉu tiel? Vi memdiabloj, dormas ĉiam!..Kio?..Azeno,

stultulo!..

La voĉo silentiĝis. Eksonis alia signala sonorilo.

—Gloro al Dio! - diris Ĉulkov. - Fine, ĉio estas en ordo. Jen oni signalas al la semaforo.

Kun laŭta frapo malfermiĝis la fenestreto de la kaso, tra ĝi ekrigardis en la ĉam-

ron paro da dormemaj, koleraj ruĝaj okuloj.

—Kiu bezonas je biletoj?.. - tuj laŭte demandis la jam konata maldelikata kaj raŭka

oĉo.

Ĉulkov sin ŝovis je la alvoko.

— Unu bileton ĝis Rybinsk... - li diris.

— Ha, Sergej Sergeiĉ!.. - balbutante interrompis lin la dežoranto, trašorante al

Ĉulkov sian manon. - Mi gratulas vin kun la festo!.. Ĉu vi ree en la urbon?.. Ĝusto-

raze, iru en la telegrafejon, tie kuŝas unu telegramo pozvi...

— Ĉu telegramo? Kiam ĝi estis ricevita?..

— Mi ne scias... Ŝajne, hodiaŭ matene...

— Ĉu matene? Do kial oni ne sendis ĝin al mi tuj? Mi ja petis, mi pagus...

— Mia karulo, ne forgesu, ke hodiaŭ estas la festo... Nu, kiu portus ĝin al vi?.. Mi

komprenas, ĉiuj estas ebriaj de la mateno mem, ke verĝu ilin diablo...

Tiutempe aliris la gardisto kaj, flate rigardante la okulojn de Ĉulkov kun sekreta es-

pero je ricevo de trinkmono, etendis al li la telegramon. Ĉulkov senkonscie metis la

manon en monujon kaj, ne rigardante en ĝin, donis al la konservemulo ian moneron.

Poste, sidiĝinte sur sian lokon, li disŝiris la koverton kaj eklegis malrapide, paliĝante:

„Venu. La operacio pasis peliĉe, sed okazis unu neantaŭvidita komplikaĵo. Al via edzino nun minacas serioza danĝero."

La manoj mem malleviĝis, en la oreloj io ekbruis obtuze. Tamen li paris ankoraŭ unu portuzon kaj rigardis noton sur la telegrampolio pri sendhoro de ĝi. Tie estis klare notite: „akceptita en la telegrafejo por sendi la 30-an de Septembro je la 4horo postlagmeze."

— Malbeno!.. - li ekkriis. - Ŝi jam plu ne vivas, oni tranĉmortigis ŝin!..

La maljunulino kun teruro kaj kompato ekrigardis lin, kaj, ĉesigante la maĉadon, faris krucosignon.

— Ne perdu esperon, - ie proksime flustris la junulo, - parolante „interni"..

Ekstere oni eksonorigis, sciigante per tio, ke la vagonaro jus ekmoviĝis de la najbara stacio.

En la pordo aperis ŝancelĝanta figuro de la dejoranto. Li malkontente sulkigis sian ruĝan ŝvelintan vizaĝon kaj el ĉiuj portoj penis eltiri per la lipoj strion de tabakfumo el cigaredo, kiu ankoraŭ ne estis ekbruligita.

— Ki nenie vidis tian malordon, ĉu vi scias, ĉiuj estas ebriaj! Venas la vagonaro kaj la relŝanĝistoj... - la junulo subite sin turnis al li.

— Kio?.. Ki-o?.. Ripetu!.. Ĉu vi rajtas instrui? Ĉu vi forgesis, al kiu vi parolas?..

La junulo konfuziĝis kaj retiriĝis.

— Ĉiu sentaŭgulo, pripono kuraĝas instrui!.. - daŭrigis la dejoranto, kun kolero brupermante post si la enirpordon.

-Kien li iris?-demandis unu segisto la gardiston, metante sur la ŝultron sian lon.

-Li scias, kien li devas iri!..-tiu respondis.-Kompreneble, al la relŝanĝilo por idi, ĉu ĝuste oni...-li nefinis, tuj almetiĝis al vitro mem de la fenestro kaj post nu sekundo ekkuris for, laŭte murmurante:-Ĉu li freneziĝis?..

-Ivan Ivanič!..Kamarado!..Kien vi...kien?..Returniĝu, revenu!..-tuj de ektere ekaŭdiĝis lia voĉo plena de malespero.-Ja la atendata vagonaro estas №13a, ĝi venas de la tute kontraŭa flanko!..de Vihrovo, sed ne de Dokučka...

---

2. „Ĉio estas en ordo".

En la vagono estis mallume. Sola malhela lanterno, pendinta ie malproksime sub la plafono mem, nur iom lumigis mallarĝan trairejon inter benkoj, sur kiuj en plej malsamaj pozoj dormetis, dormis, siblis kaj ronkis nigraj homaj figuroj. La junulo brave irisantaŭe, subtenante je la mano Čulkov'on, fikse rigardis je arnaŭ flankoj, serĉante sidlokon, kaj ĉiam ripetis:-Bonege, bonege!..Ni tuj...parolante sincere, „interni"...

-Sidiĝu, jen estas sidloko...-aŭdiĝis subite ie proksime virinvoĉo.-Ni baldaŭ, en Komoróhovo, forlasos la vagonon, tiam vi povos okupi ankaŭ mian benkon...

Ili haltis. La junulo palpetrovis la benkon, sidigis sian kunulon. Kontraŭe morĝis ies ombro. Nur kiam la okuloj supiĉe alkutimiĝis al la mallumo, oni povis distingi en ĝi kamparaninon kun infano en la brakoj.

—Ĉiuj dormas trankvile, blinde-konfidinte sian viron je dispono de kelkaj dekoj de... ed estas nokto, ĉiu volas dormi, multaj estas ebriaj... Kaj nur unu neĝusta relŝangĝo, nu momento de hezito kaj ĉio... Vere oni parolas, ke nia vivo ĉiam pendas sur unu azero... -duonvoĉe parolis Ĉulkov, kvazaŭ al si mem.

—Ha, lasu, mi petas, viajn malgajajn pensojn! - interrompis lin la junulo. -Ja ni mortas ne sole pro katastrofoj sur fervojoj, oni ja pli ofte mortas hejme, en sia lito. Parolante „inter ni", homo tiamaniere...

—En lito... -Ĉulkov senkonscie ripetis kaj en lia imago klare aperis bildo de la una, bela edzino, kuŝinta en neĝoblanka littolaĵo de la hospitalo.

La infano ektusis. La tuso estis daŭra, spasma. Tusante ĝi ploris. La virino malrapide prenis ion el poŝo, longe turnis la prenitan objekton en la manoj, kiuj tenis la malsanuleton, poste metis ĝin en la buŝon, demordis, elprenis ion el la buŝo kaj, metante en la buŝon de la ido, diris:

—Suĉu, suĉu!.. La tuso tuj ĉesos, nur vi ne mordu la bombonon per la dentoj, sed suĉu...

La infano eksuĉis. Post nelonge - denove la tuso kaj ploro.

—Ĉu mi ne parolis al vi, ke vi suĉu?.. Ĉu iu mordas bombonojn? Oni nur suĉas!.

Ŝi ree demordis peceton kaj metis ĝin en la buŝon de la infano. La vagonaro ekmoviĝis. Frapado de la radoj, tintsonado de iaj feraj ĉenetoj super la kapoj kupersonis ĉion kaj faris neeblaj ian interparolon. Malgraŭ tio la junulo, sin klininte al la orelo mem de Ĉulkov vigle rakontis ion, dezirante amuzi Ĉulkov'on

kaj dispeli liajn malgajajn pensojn. Sed tiu, sin transportinte en pensoj hejmen al
a forlasita filo, maltrankvile pensis, ke nun, eble, lia artistino ankaŭ same ion
netas en lian buŝeton, ke, eble, ŝi estas malsana je ia abomena, sekreta malsa-
o, ke, eble, la filo jam delonge infektiĝis de ŝi, kaj li nenion aŭdis el la rakonto. Nur
n liaj oreloj sonis sencĉese la alparolajo: „inter ni"... „inter ni". Fine, al Ĉulkov ŝajn-
s, ke memafere inter li kaj la junulo kuŝas io, kio maltrankviligas la junulon kaj li
ormeme per la mano ekpalpis la benkon.

— Kion? — la kunulo tuj pririgliĝis, rimarkinte la moron. — Ĉu vi ekdormetis?..

Sed sekvis nenia respondo. Ĉulkov jam estis ekstere de spaco kaj tempo. Alprem-
ĝinte al la angulo, li siblis per la nazo, jam konsciante nenion kaj nur iafoje mal-
lare aŭdis dum oftaj haltoj de la vagonaro sonorilsonojn, pordfrapadon, nekonat-
jn roĉojn kaj ies rapidemajn paŝojn.

Frumatene, ĝuste kiam li songis la edzinon, ne tiun, kiun li alkutimiĝis vidi ĉie-
emajne en la hospitalo, sed sian antaŭan sanan edzinon, kiu staris feliĉa, gaja
n enirejo de ia luksa urbogardeno kaj, etendante al li la manojn, ridetante parolis:
Ĉu vi ne ricevis la telegramon? Strange!. Mi telegrafis al vi, ke vi plu ne mal-
rankviligu, ke mi resaniĝis...". Ĝuste en tiu momento lin rekis bruego de la pordo
aj laŭta, maldelikata voĉo de konduktoro:

— Stacio Skalino! La vagonaro haltos por tri minutoj!..

La dolĉa vizio tuj malaperis. Ree en la brusto vekiĝis antaŭtimoj pri la edzino,
ri la fileto.

Anstataŭ la promesitaj tri minutoj pasis ne malpli ol kvin-dek minutoj. En la vagono, kiel antaŭe, ĉiuj dormis kaj de ekstere aŭdiĝis nek ia sonorilsono, nek ies voĉo. Ŝajnis, ke ĉio subite mortis ĉirkaŭe, ke ĉio finiĝis, ŝiriĝis.

Sed jen, fine, tra la vagono kuris, malfacile spirante, kun lanterno en la mano ia fervojisto.

—Ĉu baldaŭ ni ekveturos pluen? Oni parolis, ke...—la junulo sin turnis al li.

—Ne plifrue ol post kvar-kvin horoj!...—tiu respondis nevolonte, abrupte, ne haltante en sia rapida kuro.—Antaŭnia veno memokazis apud la stacio katastrofo...

—Ĉu katastrofo?..—ekkriis Ĉulkov. Sed la fervojisto jam malaperis.

La terura por aŭdosento, malbonpromesa vorto „katastrofo", kiel eĥo eksonis ĉe la vagono. Oni tuj ekmoriĝis, ektusis, ekkuris for el la vagono. Kelkaj' ion kriis, ĉiuj ploris.

—Ni iru,—diris ĝentile la junulo, prenante Ĉulkov'on je la mano,—eble, ni ankaŭ estos utilaj al iu, eble, ni ankaŭ helpos... Parolante „inter ni", tia akcidento...

—Ĉu mi ne estis prava?.. Centoj da homoj konfidis al li sian vivon, sian plej' grandan posedaĵon kaj ili, sentaŭguloj, ebriuloj!..—kriis Ĉulkov, svingante per la pugnoj.—Kiam estas kara ĉiu minuto, ĉiu momento, oni konsolas, ke la halto daŭros kvar-kvin horojn! Sed dum tiu tempo homo povas morti ne unu fojon, sed cent, mil fojojn!.. Ho, malfeliĉa, malfeliĉa edzino! Ho, mia karulo...—li ploris.

—Vi ne malesperu, mi petas,—mildvoĉe konsolis lin la junulo.—Vi ĉiam tragrandigas... Jen, parolante „inter ni", vi mem vidos tion. Mi certigas vin, la edzinon vi

voros konstata, la fileton...

Ĵli malrapide elvagoniĝis. En antaŭtagiĝa krepusko tra pluva nebulo estis vidata
n kelkaj paŝoj eta stacidomo, apud kiu malrapide, senbrue moviĝis iaj homsilueto j.
Ĵia mallarĝa pordo senĉese malfermiĝis kaj fermiĝis kun obtuza bruo kaj knarado,
aj homoj kunpuŝiĝante, interinsultante eniris kaj eliris tra ĝi. Ĉulkov kun sia kun-
lo ankaŭ eniris tien. Meze de negranda stacidomo, havinta nur unu fenestron,
uŝis alta senorda amaso da pakaĵoj, sakoj, korboj kaj felvestaĵoj. Jen tie, jen alilo-
e sidis kaj kuŝis sur ili virinoj, infanoj. Apude sur du mallongaj benkoj kaj sur la
lanko baraktis ĝemante kelkaj kontuzitoj. En la dejorĉambro aŭdiĝis nesilentiĝan
a sonorilbruo de telefono kaj monotona frapetado de telegrafaparato. Tra ĝia malfer-
ita pordo oni povis vidi senmalhelpe, kiel konsternite kuris senĉese tra ĝi de la tele-
ono al telegrafaparato kaj reen pala, hirtbarba altkreska staciestro en kuiforma ĉa-
o, formovita sur la nukon mem, kaj malbutonumita uniformo, kiel atakis lin de ĉiuj
lankoj ĉiam novaj kaj novaj homoj, torente pleniginta j la ĉambron. Kenio estis aŭd-
ebla en tiu ĉi ĥaoso de nervemaj voĉoj kaj sonorbruoj.

Ĉulkov kun sia kunulo trapuŝiĝis antaŭen.

– Diru, mi petas, – li sin turnis al la staciestro, kiu ĵus sidiĝis al telegrafaparato kaj
apideme-nerveme ekfrapis per la mano tremanta je la klavo, – ĉu baldaŭ nia va-
onaro daŭrigos la vojon? Mia edzino...

– Ĉu vi ĵus falis de la luno? Ĉu vi ne vidas, ke okazis la malfeliĉo al la tuta vagonaro?..
e dekoj, eble, centoj da...

Lia parolo estis interrompita de telefonsonorado. Li kun indigno forlasis la klavon, kiu ĝis al la telefonokaj metis la tubeton al la orelo.

— Nu?.. jes, jes, mi jam cent fojojn parolis al vi!.. Mi ne scias, ĉe mi ĉio estis en ordo! Hm, hm... sendube... Ĉu mi kalkulis?.. Mi promesis... Mi ripetas, ke mi neniom antaŭ vidis... Ĉu vi ne komprenas, ke mi ja estas sola, ke mi eĉ por unu minuto ne povas forlasi la dejorĉambron?.. Ĉu mi estas kulpa, ke oni ĝis nun ne donas ian helpon de ie?.. Kio, kio?.. Ne vere, ne!.. Do kion mi faros, oni dissiras min je pecoj... Ĉu mi estas ne homo?.. Ne, ke diabloj prenu ĉion kaj ĉiujn... mi frenezigos!..

Li ĵetis la tubeton.

— Sinjoroj!.. Kamaradoj, mi petas serioze, persiste, ke vi lasu min! - li diris al staz-ontoj antaŭ li. Lia voĉo tremis. — Ĉu vi ne komprenas, ke vi malhelpas?.. ke mi estas sola kaj vi... Atendu, estu pli paciencaj, venos helpragonaroj, oni ĉion aranĝos, liberigos el vojon, helpos... Aŭskultu! Mi petas vin serioze, ke vi silentiĝu kaj tuj... alie mi... - li prenis en la manon revolveron.

— Ni iru, ni iru, - la junulo ekparolis rapidmaniere, tirante Ĉulkov'on.

Malproksime de la stacio, ĉirkaŭita de nigra silenta arbaro, apud la semaforo mem masiĝis grupo de scivoluloj. Malgaje aspektis la elreliĝinta lokomotivo, profunde nigĝinta per la antaŭaj radoj en sablon kaj haose ŝutita de supre per grandaj rompo-ecoj de vagonoj kaj hejtoligno. Tra disbatita vitro de ĝia granda lanterno ankoraŭ malhele versiĝis antaŭen tra disrompitaj reloj strio de ruĝa lumo, kiel malfluidiĝ-inta sango, kaj super la tubo volvoplugis lastaj nubetoj de maldensa vaporo. La vago-

oj, jen ĵetitaj unu sur la alian, jen tute renversitaj, jen, fine, amasigitaj senorde laŭ-
rĝe de la vojo, perdis siajn kutimajn formojn kaj aspektis simile al amaso de disrom-
itaj, duonputriĝintaj ostoj sur bordo de disposita malnova tombo.

Apud tute disbatita pakaĵa vagono ili ekvidis du virajn figurojn: ili kaŭris kaj ra-
ideme metis en poŝojn kaj surbrustaĵojn iajn aĵojn, kuŝintaj apud granda disrompita
esto. Rimarkinte la homojn, ili tuj ĉesigis la laboron kaj forkuris.

– Ŝtelistoj!.. Ili estas ŝtelistoj!.. Oni devus tuj senindulge pafmortigi tiajn person-
in. Parolante „interni"..

Kun ankoraŭ neniam sentita konsterniĝo kaj korpremiteco Ĉulkov rigardis la pa-
oramon de la ruiniĝo, malrapide pašante laŭlonge de la relvojo, kaj ne aŭdis la in-
ĝenoplenan parolon de sia kunulo. Ĵe ĝemisiu, ie aŭdiĝis ies antaŭmorta stertoro,
e sub la rompopecoj akresone ploris sučinfano, sed prola krepusko kaj ĉiam densiĝinta
ebulo estis neeble ekvidi iun superanton. Subite lia rigardo falis sur iasn homan
iguron, kiu, duonkušante apud radoj mem de unu rompita vagono, vane uzis pen-
n por pafi ion. Li silente sinjetis al ĝi. La homo estis belvizaĝa maljuna kondukto-
o kun glate-razita mentono kaj grandaj, timemevaginitaj enspaco, okuloj. Li te-
is en unu mano sian lanternon, kiu pro ia miraklo restis tute nedifektita, kaj
er la alia penis elpreni ion el poŝo.

– Permesu, mi helpos al vi, – rapidemekomencis Ĉulkov, – donu al mi vian man-
n, leviĝu... Ĉu vi estas vundita?..

– Jen, la lanterno... la lanterno estingiĝis! – tiu respondis mallaŭte. – Ŝajne, io

kazis al la vagonaro kaj la lanterno plu ne lumas... - li aldonis ankoraŭ pli mallaŭ-
e, pli timeme. - La estraro kruele min punos, se oni vidos... Donu, mi petas, alume-
on!..

La junulo tiutempe ekbruligis la lanternon kaj ĉe ĝia lumo kuntezuro ili ambaŭ
imarkis, ke super la radoj altiĝis nur supra parto de la korpo de la malfeliĉulo,
e liaj piedoj, kaŝitaj sub dika tavolo de rompopecoj, estis neeligeblaj kaj sendube
lifektitaj. Malgraŭ tio la superinto sin tenis heroe, ellasinte nenian dolorsonon,
enian plendon.

- Mi dankas, mi dankas... - li diris. - Nun oni vidos, ke mi estas sur mia poste-
o, ke mi ne dormis...

Kaj li en la antaŭa, duonkuŝanta pozo etendis antaŭen sian manon kun la brul-
nta lanterno.

Farinte nur du-tri paŝojn antaŭen, la scivolulo ree haltis por unu momento kaj ĉul-
ov, ekrigardinte ion, tuj permis la okulojn kaj falis en la brakojn de la junulo ne povan-
e vidi la bildon: inter du muroj de du malsanaj kunpuŝiĝintaj vagonoj antaŭ li
em elstariĝis peceto de makzelo kaj ies longa barbo, la kapo estis tute dispremita
aj la ruĝe-griza cerbo, malfluiĝinta inter la muroj, malsuprenpendis apud la
angmakulita barbo.

Lacaj, emociitaj de la nekutimaj impresoj, ili jam revenis al sia vagonaro,
vitante rigardi la korŝirantan panoramon de la katastrofo, kiam subite ne-
de ilian atenton altiris elegante vestita juna homo, starinta senmove sur plac-

eto de unu vagono. Lia dorso estis apogita je vagonmuro kaj ia ronda supiĉe dika rompo-
seco de pera krado tiel alpremis lin je la ventro al la muro, tiel profunde enigis engin, ke
ia eleganta palto ŝajnis pro tio tratranĉita laŭlarĝe sur la ventro. La malpeliĉulo est-
s kvazaŭ alnajlita al la muro kaj ne povis fari eĉ plej malgrandan moron, malgraŭ
io li aspektis indiferenta al sia stato kaj sen emocia. Nur la bela frunto sub dand a-
apelo estis sulkigita kaj la dekstra mano, per kiu li tenis ankoraŭ elegantan bast-
neton, tremis iel nenature, febre.

– Eble, vi havas cigaredon?.. – li ĝentile demandis la junulon per voĉo, en kiu sonis
nirinda pacienco, kiam iliaj rigardoj renkontiĝis.

– Kun plezuregoo!... – tiu respondis, levigante al li tra oblikve kuŝinta, forŝirita
egmento de ia vagono kaj etendante al li cigaredujon.

– Ne, ne... Komence vi ekbruligu ĝin, mi ne povas... – li nervoze ekskuis per la kapo
aj sulkigis la tutan vizaĝon. – Mi delonge ne fumis kaj...

– Kia teruro, kia teruro!... – konfuzite plustris la junulo, konsciante sian senfortecon
elpi alliel. – Kion fari?.. Estu pacienca, karulo, ankoraŭ iom da tempo, parolante
inter ni", oni baldaŭ donos helpon... Mi tuj venigos al vi...

– Bagatelo!... – tiu respondis, kun ĝuo plenbruste enspirante tabakfumon kaj, kva-
aŭ, senkonsciiĝante.

En tiu sama minuto venis helpvagonaro. Sur vagonplacoj de ĝi alte leviĝis ŝarĝo-
viloj, iaj grandamplekaj strangformaj iloj, neniamantaŭe viditaj de la junulo,
ŝis dikaj ĉenoj, ŝnuregoj. Dum li trarigardis la ajojn, el aliaj vagonoj larĝonde el-

iĝis roto de soldatoj kun hakiloj kaj segiloj en la manoj, malsanulistoj kun signo de ruĝa kruco sur la manikoj, flegistinoj, kuracistoj. Senhezite, senprokraste ĉiuj ili, kvazaŭ laŭ komando, tuj sinjetis al la amasoj de rompopecoj kaj post unu minuto ĉie inter la lastaj ekmoviĝis, kiel formikoj, la noverenintoj. Jen tie, jen tie ĉi aŭdiĝis sonoj de segloj, de hakilfrapoj, sonis disbatitaj vitroj, kun obtuza bruo falis dejetataj tabuloj, ferajoj. Laŭlonge de la relvojo flugrapide trakuris vico de homoj kun portiloj sur la ŝultroj.

La junulo ekmemoris pri la alpremito, al kiu li ĵus promesis helpon kaj, forlasinte ŝulkovron, li alkuris al soldatoj, kiuj proksime de li energie disĵetis rompopecojn.

– Li staras ankoraŭ vivanta... li atendas!.. – li diris al li. – Venu, mi petas, liberigu lin!.. Li estas tie ĉi, tre proksime...

Kaj, akompanata de kelkaj soldatoj, armitaj per segiloj, li ree ekrampis sur la kotan vagontegmenton.

– Ha, ree vi venis!.. – tiu diris. – Se eble, ankoraŭ unu!.. la lastan...

La junulo etendis al li brulantan cigaredon. Li tuj kunpremis ĝin per la dentoj kaj, ferminte la okulojn, kun ia peliĉa mieno komencis enspiradi la fumon kaj largĝustrie ĵspiradi ĝin tra la buŝo kaj nazo. Dume apud li rapidege grincis du segiloj de la venitaj soldatoj. La ferajo tre baldaŭ estis trasegita, sed pli frue, ol oni povis preni lin liberigitan per la manoj kaj meti sur alportitan portilon, li falis senviva.

Ŝvitkovritaj, malfacile-spirantaj portistoj kurportis de ĉiuj flankoj en specialajn vagonojn tiujn el superintoj, kiuj elmontris ankoraŭ iun signon de vivo, kadavrojn, senormajn, kripligitajn homkorpojn oni metis en unu amason apud la semaforo mem.

Kaj subite ies laûta ordonema voĉo tremigis la junulon, kiu ankoraû vagis sencele, observante la bolintan laboron:

—Kaptu lin, tenu!.. Ĉu vi ne vidas, li freneziĝis?..

Renkonte al li kuris de la stacidomo inteligentvizaĝa viro sen ĉapo. Lia surtuto estis malbutonumita, la kravato formovita flanken. Blankan, amelitan ĉemizon, kiu liberiĝis eksteren, disblovis vento. Sovaĝe svingante per la manoj, ŝirante la ĉemizon, eksplodis kaj, terure & brilante per la malklaraj, elorbitiĝintaj okuloj, ĝemis:

—Kie estas la mono?.. Redonu mian monon!.. Kie estas la mono?..

Du soldatoj baris al li la vojon kaj penis deteni lin, sed tuj falis sub neatendite-elmontrita de li neordinara forto. Por helpi al la soldatoj alkuris iaj homoj. Ili ĉirkaûis lin, faligis teren, kunligis kaj ektrenis al la stacidomo. Li baraktis, kontraûstaris kaj ne ĉesis krii laûte, korŝirante:

—Redonu mian monon!.. Kie estas la mono?..

Poste oni rakontis, ke li estis kasisto de ia banko, ke oni konfidis al li tre grandan monsumon por veturigi ien, kaj li ne sukcesis kunporti la monon el la vagono, de kie li saltis sendifekta pro ia miraklo en momento mem de la katastrofo.

Nur antaû la sunsubiro oni liberigis kaj riparis la difektitan relvojon kaj ĉukor, ekcigita kaj elturmentita de ĉio vidita kaj trasentita dum la tago, povis semmalrapide veturi pluen. Frumatene li disiĝis de la junulo en la urbo kaj rapidis en la hospitalon.

---

3. Surprizo.

Meze de vasta, luma vestiblo de la hospitalo malgaje, mallaŭte plustris granda fontano. Kun bruetado la akvo falis en la akvujon, supersonante pašojn kaj mallaŭtajn voĉojn de flegistinoj, kiuj, kvazaŭ fanfazonante per siaj senziproĉe-puraj vestoj kaj neĝoblankaj antaŭtukoj, kiel fantomoj, glitis senbruetiene kaj reen tra ŝtuparoj, dele volverampintaj supren je ambaŭ flankoj de la fontano. Tiuĉi senbrueco, silento iam epikis je Čulkov premegate, maltrankvilige. Li malrapide leviĝis en la trian etaĝon kaj haltis en la delonge-konata atendejo-granda ĉambro kun tri fenestroj, rigardintaj en la korton, kaj kun longa tablo kun karafo de akvo kaj glasoj, kun amaso de malnovaj, jam multeuzitaj ilustritaj libroj. Antaŭe ol sidiĝi al la tablo, li informiĝis de unu preterpasinta senemocia, trankvilmiena flegistino pri la edzino, sed tiu inmone-estre interrompis en la komenco mem lian scivolemon, aludinte, ke lia vizito estas tro frua, neĝustatempa, ke nun malsanuloj akceptas matenan banujon, post kiu ili matenmanĝos, ke poste vizitos ilin la ĉefkuracisto kaj nur post tio, t.e. post tri-kvar horoj, oni permesos al parencoj kunvidiĝi kun ili.

– Mi scias, mi scias la ordojn, – rapideme siavice interrompis ŝin Čulkov, – mi ja estas opta vizitanto, mi scias ĉion... Sed mi atendis ricevi devi ĝenerale iansciigon pri stato de la edzino...

– En kia ĉambro ŝi estas?

– En la ĉambro №8... Ŝi estas...

– Mi ne scias, – ŝi diris sektone kun malŝate-„acida" mieno, – mi servas en la ĉambro

№14a... Atendu, kiam venos la tempo, oni diros al vi... - ŝi aldonis indiferente - apatie kaj malaperis.

La sintenado de la flegistino nek mirigis, nek ofendis Ĉulkov'on, li tro bone konis la hospitalon kaj ĉiujn ordojn kaj morojn deĝi. Li sidiĝis al la tablo kaj trinkis glason da akvo.

En liaj oreloj estis aŭdata ankoraŭ trudema bruado de vagonradoj, la koro estis ankoraŭ premegita de antaŭtimoj kaj neklaraj antaŭsentoj. La tempo pasis tuemtige - malrapide kaj ŝajnis, ke granda horloĝo, pendinta ĝuste kontraŭ li inter la fenestroj kaj laŭte monotone tiktakinta, jam delonge nefunkciis plu. Por mallongigi la atendadon, Ĉulkov ~~jam~~ jen komencis trarigardi la ĉambron, kies plej malgrandajn detalojn li jam konis, jen foliis unu libron post la alia, sed ankaŭ tie ĉio estis delonge konata, ne interesa, enuiga. Li formovis la librojn, apogis la lacan kapon je la mano super la tablo kaj enpensiĝis. Subite li ekmemoris sian vojkunulon - la dande - vestitan junulon kaj apenaŭ rimarkebla rideto tuj glitis tra liaj palaj lipoj. „Li flegis min dum la tuta vojo, - li tuj ekpensis, - kaj mi eĉ ne dankis lin, mi eĉ ne demandis lin pri la nomo... Jes!.. „Inter ni", „inter ni"... Ĵaŭze homoj alkutimiĝas al uzado de pure - stultaj alparolajoj, kiel tiu ĉi „inter ni"!.. Tamen li estas bonulo kaj naivulo, ankoraŭ tute ne scianta la vivon... Ĵa mankaŭ mi estis tia, ia mankaŭ mi estis ema kredi je mirakloj. Kaj li parolis... Jes... li parolis, ke mi troros la edzinon en Konstato, dume oni jam avertis min telegrafe pri la mala... Tamen... Mi ja songis ŝin en la vagono ĝuste tian, sanan!.. Ho, se!.. Sed tio ĉi estas neebla, neebla... Sed, se?.. Tiam mi estus plej feliĉa homo en la mondo!

Mi dorlotus ŝin, kiel infanon, mi gardus ŝin... Mi ne forlasus ŝin sola eĉ por unu minuto..."

— Ĉu vi enuas? Jen estas bona libro, se vi volas, - diris subite la maljuna kuracisto, kun rideto metante sur la tablon dikan lede-bindita n Biblion. - Ĵu el malsanulo j legis ŝin kaj de tiam ĝi restis...

Ĉu kvar instinkte etendis al ĝi la manojn kaj, ĉiam ankoraŭ ĝuante la felicaj n scenojn, kiujn li havis en sia imago, decidis hazarde malfermi la libron kaj tralegi ekston tiamaniere aperontan antaŭ liaj okuloj. „Mi tuj sciiĝos, ĉu..." - li ekpensis kaj ekse ekrigardis la malfermitan paĝon. Li estis tuj treege surprizita, tralegante en la komenco mem de la paĝo: „Se iu el vi superas, tiu preĝu... Se iu el vi malsanas, tiu venigu la pliaĝulojn de la eklezio, kaj ili preĝu super li... Kaj la preĝo de la kredo savos la malsanulon, kaj la Sinjoro relevos lin..." Ĉio tio ĉi estis tiel simpla kaj klara, tiel nova kaj neatendita, ke li longe ne povis fortiri la okulojn de la konsoligaj vortoj kaj ĉiam legis ilin denove, ĉiam trovante en ili novan, antaŭe kaŝitan por li sencon, kaj sentante nekutiman emocion. „Do kies estas la konsilo? Ĉu de Kristo?.." - li pensis, sezĉante la titolon de la libro kaj la aŭtoron. „Jakobo..." - li, fine, tralegis la solvon kaj senkonscie malfermis alian paĝon de la libro, kie liaŭn ne malpli granda miro tralegis: ... Pro la malgrandeco de via kredo, ĉar vere mi diras al vi, ke se vi havos kredon... nenio estos neebla por vi..." „Kredo, kredo, preĝo... - li ekmurmuris, - jen, kio estas la savo, la ĉefa!.." Kaj li ekmemoris, kiel iam antaŭ tre longe ankaŭ kredis kaj preĝis. Li ekmemoris, kiel, restante ankoraŭ knabo-gimnaziano, ĉiumatene kune kun aliaj knaboj vizitis suzroje

al la lernejo ĉiun preĝejon, ĉiun kapelon, kie ili arde preĝis kaj kisis krucifikson kaj iko-
nojn, ke li formetis sian ĉapon antaŭ ĉiu renkontata pastro, petis de li benon kaj po-
te respektoplene kisis lian manon. Li klare ekmemoris jam delonge-forgesitan mal-
grasetan, kvazaŭĝiban modestan figuron de la maljunulo pastro, kiu instruis en
la lernejo la religion, kiun oni tre amis pro lia neordinara boneco kaj afableco. Li ek-
memoris liajn konversaciojn, kiuj tiam entuziasmigis ĉiujn knabojn, li ekmemoris li-
jn kortuŝajn rakontojn pri la lastaj tagoj de la surtera vivo de Kristo, dum kiuj nek li
nem, nek liaj aŭskultantoj povis sin deteni de larmoj. La memoroj estis tiel dolĉaj,
grablaj. „Ĉu ne protio, ĉu ne pro la blinda, knaba kredo mi tiam sukcesis en ĉio?" - li pensis.
e en proksima preĝejo oni eksonorigis al meso kaj tiu ĉi sonoro ŝajnis al li tia parenca,
kora alvoko, ke li ne povis kontraŭstari ĝin kaj tuj eksentis nevenkeblan deziron ĉeesti
diservon. Li jam leviĝis de la seĝo, kiam li estis surprizita: kontraŭli staris tre ju-
a, ĉarmviza ĝa plegistino, rigardinta lin kun nekutima kondolenco kaj parto-
reno.

- Ĉu vi atendas kunvidiĝon kun iu? - ŝi demandis lin mildvoĉe, jus iliaj rigardoj
enkontiĝis.

- Jes, jes, - li balbutis, konfuziĝinte kaj ĝojante, - en la ĉambro 48 estas mia edzi-
... Johanna Jak... Ŝi estis operaciota... kaj mi ne scias, ĉu ŝi...

- Ha, mi scias, mi scias! - la knabino vigle interrompis lin kaj ŝiaj okuloj ekbrilis per
liĉa rideto: - Kvankam mi servas nur kelkajn tagojn en la ĉambro, mi konas ŝin
nege. Ŝi estas bonstata, ŝi baldaŭ resaniĝos... Bonvolu atendi iom. Mi diros al vi,

kiam venos la horo...

—Mi dankas vin, ĉarma knabino, vi revivigis min, vi...

Pro subita emocio Ĉulkov ne povis daŭrigi. Sed tio estis superflua, la knabino kompreis, ke ŝi konsolis unu superulon kaj jam same senbrue, kiel ŝi venis al li, malaperis en labirinto de la hospitalo.

Restinte sola, li ree sidiĝis kaj almovis la Biblion. Li bedaŭris, ke antaŭe li malmultekonis la libron kaj, šajne, nun deziris dum la turmentiga atendado rekompenci sin pro a longa indiferenteco al ĝi. Ĵom post iom la ĉambro pleniĝis, ĉie aŭdiĝis mallaŭta interparolado, sed Ĉulkov tiel profundiĝis en la legadon, ke li rimarkis nenion. Nur iam tra la ĉambro brue iris laŭte piedfrapante korpulenta figuro de la ĉefkuracisto, kompanata de kuracistoj kaj flegistinoj, kiam ĉiuj sidintoj en la ĉambro leviĝis kaj reverencis al li, nur tiam revenis al la realeco ankaŭ Ĉulkov. Li fikse ekrigardis la horizĝon, poste la indiferentajn, ridintajn vizaĝojn de la trairintoj. Tuj post ili en la pordo peris la knabino, ŝi okulsigne invitis lin sekvi post si. Kun la koro preskaŭ ĉesinta bati o la ĝojo li sekvis ŝin, ĉiam demandante sin: „Ĉu ŝi resaniĝas? Ĉu ree la feliĉo estas iel proksima de mi?..“ Antaŭe estis videbla la konata ĉambro N8 kun malfermita rdo. Apud ĝi la knabino haltis kaj cedis al li la vojon. Larĝpaše li preteriris longan con de litoj, turniĝis maldekstren, ja tie apud fenestro staris la lito de lia edzino.

- Sinjoro, sinjoro, kien vi iras? - plustris la knabino post li. - Jen estas via malsanulino!.. Li supraĵe ekrigardis la montritan direkton kaj daŭrigis la vojon. Li ĉion scias, ŝi ndube eraras. Jen estas la fenestro, jen la lito. Sed kio okazis, la lito estas malplena...

Sur la kusenon estas metita ne ĉifita nigblanka tegilo, la litkovrilo estas ordigita... Unu momenton li staras silente, hezitante.

-Kie ŝi estas?.. Kie estas mia Johanna?.. -li flustras.- Ĉu ŝi...

-Ŝi, karulino, mortis... Ŝi ĉiam atendis vin,- de la najbara lito li ekaŭdis virinan voĉon

-Kiun vi bezonas? Ĉu Johanna'n Jakovlevna?.. Ŝi kuŝas jen tie, malantaŭe,- flustr
s konfuziginte la knabino.

-Ne... Ŝia nomo estis Johanna Jakimovna. Ŝi mortis,- respondis la voĉo de la najbara lito.

En la korto de la hospitalo staris unuetaga malbonaspekta masonita mortintejo kun rustiginta tegmento kaj forfalinta stukajo. Sur gia larga pordo pendis granda seruro. Ĉirkaŭ longe staris senmove antaŭ gi.

-Ĉu vi volas ricevi kadavron de mortinto?- subite li aŭdis ies voĉon.

Antaŭ li staris sen ĉapo mezkreska viro en multeportita palto kaj plate rigardis lin per siaj ruzaj mallargetaj okuloj.

-Jen estas logejo de la gardisto,- la viro daŭrigis.- Se vi permesos, mi tuj venigos lin, ol mi antaŭe petos vin, ke vi aĉetu ĉerkon ĉe mi... Mi havas bonegajn ĉerkojn kaj ndas ilin pli malkare ol iu ajn, mi certigas vin. Kian vi bezonas, ĉu grandan, ĉu ninfanan?..

En la malgranda gardobudo estis malpure kaj mallume. Densa nubo de tabak-mo plenigis gin gis la plafono mem. Ĉe tablo sidis du bubo j en ĉapoj kaj, laŭte in-

erinsultante per abomenaj vortoj, ludis je kartoj.

—Pâŝa,-diris la ĉerkkomercisto al unu el la buboj,-jen la sinjoro deziras ricevi kadavron...

-Ĉu sinjoro?..-demandis sarkasme ridetante unu el la ludintoj, ĵetante sur la lankon restaĵon de cigaredo.-Se li estas sinjoro, li atendu, lia kadavro nenien orkuros, ĝi estas ŝlosita...

Nur post longaj kontraŭparoloj, dum kiuj Ĉulkov silentis, kiel mutulo, la bubo kfumis novan cigaredon kaj prenis de najlo en la muro pezan kunligaĵon de losiloj.

Kun obtuza bruo la pordo de la mortintejo malfermiĝis kaj de tie en la vizaĝo de Ĉulkov ekblovis malvarma, naŭza kadavrodoro. Nekformetinte la ĉapon, nek ellasinte el la buŝoj cigaredojn la buboj eniris. Post ili sekvis Ĉulkov kaj la erkkomercisto.

-Bonvenon!-diris al ili unu bubo.-Elektu, kiun vi deziras. Nia komerĉaĵo estas nega, sortimentita! He, maljunulaĉo,-li aldonis, frapante per la mano je la elinta ventro de kadavro de ia maljunulo,-vi ankoraŭ kuŝas, neniu vin prenas... deble, ni estos devigitaj elĵeti vin al hundoj...Ĥe-ĥe-ĥe!..-li ekridis sovaĝe, vulgare.

Meze de la ĉambro staris larĝega tablo kaj laŭlarĝe de ĝi kuŝis vico de tute nudigaj kadavroj. Ĉulkov alpaŝis al ĝi kaj tuj rekonis inter la kuŝintaj tiun, kiun li serĉis. Lia Johanna kuŝis meze de la tablo kun la manoj kruce kunmetitaj sur la sto kaj ŝiaj longaj haroj pendis ĝis la planko mem. Ŝia pala vizaĝo ankoraŭ

konservis trajtojn de iama beleco kaj nur bluntaj fresaj kunkudroj postoperaciaj
ur la ventro malbeligis ŝian kadavron en ĝia nekutima nudeco. Ĉulkov eksplor-
egis kaj sveris.

---

4. „Li fariĝis tia religiema..."

Vintre venis en la vilaĝon la popatrino de Ĉulkov. Ŝin zenkontis la vartist
no kaj kelkaj el samvilaĝaj virinoj, ĉiuvespere vizitintaj la domon. La zenkonto kaj
nterparolo okazis pro neceso en la kuirejo, ĉar la mastro post enterigo de la edzino
iam ŝlosis la pordojn en la ĉambrojn kaj ne permesis, ke oni malhelpu al li.

- Nu, kiel vi fartas? - demandis la gastino, kisante la vartistinon. - Ĉu estas sa-
na la nepo? Kaj la mastro?..

- Dank' al Dio, ĉiuj ni fartas bone, bona sinjorino. La knabeto estas sana, mi gar-
as lin, kiel mian okulon. Li dormas nun en la lulilo, tie... - ŝi montris per la ma-
o la permitajn ĉambrojn. - Kiam li eksploras, li - la mastro rokas mintien...

- Do kion li faras? Ĉu li akceptas iun tie? Mi aŭdis, li malfeliĉulo tute freneziĝis...

- Ho, kian teruraĵon vi parolas, mia kara... Oni mensogas, oni mensogas, ne kredu!
re, li tute aliiĝis, li ne permesas, ke oni maltrankviligu lin...

- Do kion li faras tie sola?

- Dio scias, kion li faras. Li - karulo fariĝis tia religiema, tia religiema, kva-
ŭ ermito: ĉiutage li vizitas la preĝejon kaj hejme li multe, tre multe pregas, ĉi-
n li legas religiajn librojn kaj ĉiuvespere kunrokas jen ĉiujn nin, - ŝi montris la

virinojn,-kaj ankaŭ devigas preĝi.

Ŝi vidis la okulojn per antaŭtuko.

—Sidiĝu, sidiĝu! Sidiĝu ankaŭ vi, karulo,-ŝi sin turnis al la veturigisto,-jam aldaŭ li ĵinos la preĝadon kaj rokos nin.

Kaj post nelonge ŝi aldonis pli mallaŭte:

-Ĉu vi aŭdas? Li preĝas...

Ĉiuj strecis la aŭdosentojn kaj en la veninta silento memorezoni klare ekaŭdis ost la pordo ies profundajn ekspirojn kaj laŭtan plustrvoĉon.

-Li preĝas!... - multesignife aldonis okulsignante la vartistinon.

-Kia malfeliĉo, kia malfeliĉo,-plustris la gastino.-Tio ĉi estas ĝuste religia enezeco, pri kiu oni parolis al mi. Kaj kia bona homo li estis, kiel li amis Johan...

-Ĉu ĉiuj kunvenis?-in laŭte demandis post la pordo.

-Ĉiuj, ĉiuj, karulo!-tuj vigle respondis la vartistino, alkurante al la pordo mem.-tuj enlasos ĉiujn nin, ke ni preĝu kun li. Tion ĉi li aranĝas ĉiuvespere. Ni iru!... Ne oru, karulino, li ne šatas...

-Eniru!-ordonvoĉe ripetis Čulkov, malfermante la pordon, sed ankoraŭ ne erante.-Vartistino, elprenu la knabon el la lulilo!

-Kion li ordonas ankoraŭ?..

-Ke mi alportu la infanon, ke ĝi alzutimiĝu al preĝo kaj...

Ŝinjoro, li pereigos la infanon! Karulino, netušu la etulon, mi petas...

-Ni nepovas... Kion vi timas? Ja ĉiutage...

-Eniru!-la voĉo ree ripetiĝis.

La ĉapatrino faris krucsignon kaj sin ĵetis antaŭen. Sed jus ŝi faris kelkajn paŝojn, sur la sojlo iu ĉirkaŭprenis ŝin kaj korpo ŝian vizaĝon per varmaj kisoj.

-Panjo!.. Kiel mi ĝojas, ĉu vi ankaŭ?.. -li balbutis emociite, apenaŭ spirante. -Ĉu vi aŭdis? Ŝi... Johanjo mortis, oni tranĉmortigis ŝin en la hospitalo! Mi mem vidis, jen tiel!.. -li faris rapidmovan mangeston laŭlonge de la ventro super sia malŝutonumita surtuto. -Sed vi, panjo, ne malĝoju, ne malesperu, mi petas...

-Karulo, ĉu estas eble ne malĝoji?-ŝi ploronte, interrompis lin. -Mi kompatas vin. Ankoraŭ antaŭ nelonge vi estis tia bona, belaspekta... kaj nun vi aspektas kiel monstro...

-Ĉu vi jam ploras, panjo?..

-Sen larmoj estas neeble...

-Jes!..-li diris pensoplene.-Antaŭe mi ankaŭ ploris, ĉar tiam mi ankoraŭ ne sciis nenion, mi vagis en malluno... Mi superis kaj ploris...

-Mi ankaŭ superas...

-Pregu, panjo!.. Ĉu vi lernis iam: „Se iu el vi superas, tiu pregu..." Ĉu vi scias, ke malbona okazas al ni sole pro manko de nia kredo, pro nesufiĉa pregĝo, mi mem konspertis. Se mi antaŭe pregus, se mi kredus, ŝi ne mortus! Kredu, panjo, kredu! Peskigu en vi la kredon, kiel mi! Ho, la kredo ĉion povas!.. Ĉu vi ree ploras? Jen, kia malĝuna vi fariĝis kaj plorema! Nu, pri kio vi ploras?-li ekridetis kaj post nelonge aŭrigis:-Pri kio?.. Ĉu vi timas la morton? Ne timu, ĝin, panjo, ne timu! Ĉu vi

ias? Ĉu oni parolis al vi? Mi nun kreskigas en mi la kredon kaj poste, eble jam post
elonge, kiam ĝi supiĉe kreskos en mi, mi faros miraklojn, mi revivigos mortintojn,
i revivigos ĉiujn!.. Vere, vi vidos! Komence mi revivigos Johannjon, poste vi, ka-
panjo, poste la vartistinon, onklinon Lukerja'n, onklinon Matrena'n... - li pa-
lis kun kreskanta entuziasmo, glitante per la arde-brilintaj okuloj de unu ĉe-
into al la alia. - Poste mi revivigos vin, ankaŭ vin... - li daŭrigis, montrante per
mano la ceterajn.

La virinoj kortuŝe plorĝemetis kaj rigis la okulojn. La bopatrino, aŭskultante
sensencan parolon, nur malgaje skuetis la kapon.

Sed vin sentaŭgulon, mortigiston, mi ne revivigos! - subite li tondrvoĉe ekkriis,
ngeste montrinte la veturigiston, kiu kun scivoleco observis la nekutiman sce-
n, sin apoginte malantaŭe je la muro. - Vi tranĉmortigis ŝin, vi estu malbenita
kaŭ tuta via idaraĵo! Via sorto estu eterna morto, geheno!..

Kara mia, kion vi parolas?.. Trankviliĝu, kiun vi malbenas? Li ja estas mia
urigisto...

u la veturigisto? Ha, mi eraris... Bone... - li daŭrigis ĉiam fikse rigardante la
n. - Tamen... tamen, ĉu vi scias? Nun mi rekonas lin, jes, mi rekonas... Li estas
ubaĉo, kiu mokistie je la kadavroj! Mal-be-ni-ta, ke vi...

ru krucosignon, mia kara! Kion vi parolas? Mi certigas, ke li estas...

u vere?.. Nu, pardonu, panjo!.. Plu ne ploru, plu ne timu! Mi revivigos vin, mi ĉi-
ĉiujn revivigos, vi vidos!.. Kaj nun ni ĉiuj genuiĝu, genuiĝu, pregu!.. - li kun

lore

m

lorego genuiĝis antaŭ ikonoj meze de la ĉambro, furioze kriante ion, kion plu
n neniu povis kompreni.

BUCHBINDEREI
VRBA